

10511 LLEI 12/1991, de 29 d'abril, d'agrupacions d'interès econòmic. («BOE» 103, de 30-4-1991.)

JUAN CARLOS I,

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei, Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

I. L'agrupació d'interès econòmic constitueix una nova figura associativa creada amb la finalitat de facilitar o desenvolupar l'activitat econòmica dels seus membres. El contingut auxiliar de l'agrupació segueix el criteri ampli que aquesta figura ha tingut en l'Europa comunitària, i consisteix en la impossibilitat de substituir l'activitat dels seus membres, per tal com permet qualsevol activitat vinculada a la d'aquells que no s'oposi a aquesta limitació. Es tracta, per tant, d'un instrument dels socis agrupats, amb tota l'amplitud que sigui necessària per als seus fins, però que mai no pot assolir les facultats o activitats d'un dels seus membres. Atesa la seva finalitat, l'agrupació d'interès econòmic substitueix la vella figura de les agrupacions d'empreses regulades primer per la Llei 196/1963, de 28 de desembre, i més recentment per la Llei 18/1982, de 26 de maig, el règim substantiu de la qual, parc i restringit, ja no estava en condicions de canalitzar la creixent necessitat de cooperació interempresarial que imposen les noves circumstàncies del mercat, especialment davant de la perspectiva de la integració europea.

II. La funció que està cridada a dur a terme l'agrupació d'interès econòmic en el mercat interior la desenvolupa en l'àmbit comunitari la figura de l'agrupació europea d'interès econòmic. Aquesta figura està regulada pel Reglament (CEE) 2137/1985 del Consell, de 25 de juliol, que en diversos punts remet o habilita la legislació dels estats membres per al desenvolupament o la concreció de les seves pròpies previsions. L'execució d'aquestes previsions del text comunitari es porta a terme, com resultava obligat, en aquesta mateixa Llei, que aspira a regular, conjuntament i homogèniament, les dues figures, i establir, en els límits permesos pel reglament comunitari, el caràcter supletori de la figura espanyola respecte de l'europea.

III. No coincideix de manera total la configuració de les dues institucions, encara que s'ha procurat mantenir el màxim paral·lelisme i, per descomptat, la unitat de tractament en els seus trets essencials. La figura europea s'inspira en el precedent francès del mateix nom i constitueix un tipus autònom, desvinculat, pel mateix caràcter fragmentari de l'ordenament comunitari, d'altres tipus societaris. La figura espanyola, tot i que naturalment ha estat tributària d'aquests mateixos antecedents, ha mirat d'entroncar-se, atesa la seva afinitat tipològica, en el marc, ben conegut i experimentat en la nostra tradició jurídica, de la societat col·lectiva. En aquest sentit s'ha seguit una trajectòria similar a la del dret alemany, que, a l'hora d'adaptar el reglament comunitari al seu ordenament intern, ha establert com a règim supletori el de la «societat mercantil oberta» o societat col·lectiva. Aquest procediment té l'avantatge d'aprofitar el cabal doctrinal i jurisprudencial tan treballósament elaborat al nostre país al voltant de la figura de la societat col·lectiva, per tal com s'evita la proliferació de variants associatives totalment independents entre elles que pertorben la necessària claredat del sistema. S'aconsegueix, així, amb els consegüents avantatges d'una economia normativa més gran i de més cohesió del nostre dret de societats, perfilar un règim complet de l'agrupació d'interès econòmic, que és

especialment necessari per tal com es tracta d'una figura que apareix per primera vegada en l'escenari de les nostres fórmules associatives.

CAPÍTOL PRIMER

Règim substantiu de les agrupacions d'interès econòmic Article 1. *Normativa aplicable.*

Les agrupacions d'interès econòmic tenen personalitat jurídica i caràcter mercantil i es regeixen pel que disposa aquesta Llei i, de manera addicional, per les normes de la societat col·lectiva que siguin compatibles amb la seva naturalesa específica.

Article 2. *Finalitat.*

1. La finalitat de l'agrupació d'interès econòmic és facilitar el desenvolupament o millorar els resultats de l'activitat dels seus socis.

2. L'agrupació d'interès econòmic no té finalitat de lucre per a si mateixa.

Article 3. *Objecte.*

1. L'objecte de l'agrupació d'interès econòmic es limita exclusivament a una activitat econòmica auxiliar de la que exerceixin els seus socis.

2. L'agrupació no pot tenir directament o indirectament participacions en societats que siguin membres seus, ni dirigir o controlar directament o indirectament les activitats dels seus socis o de tercers.

Article 4. *Subjectes.*

Les agrupacions d'interès econòmic només les poden constituir persones físiques o jurídiques que exerceixin activitats empresarials, agrícoles o artesanals, entitats no lucratives dedicades a la recerca i els qui exerceixin professions liberals.

Article 5. *Responsabilitat dels socis.*

1. Els socis de l'agrupació d'interès econòmic responen personalment i solidàriament entre si pels deutes d'aquella.

2. La responsabilitat dels socis és subsidiària de la de l'agrupació d'interès econòmic.

Article 6. *Denominació.*

1. En la denominació de l'agrupació ha de figurar necessàriament l'expressió «agrupació d'interès econòmic» o les sigles AIE, que són exclusives d'aquesta classe de societats.

2. No es pot adoptar una denominació idèntica a la d'una altra agrupació o societat preexistent.

3. Cal observar, a més, les normes establertes en el reglament del Registre Mercantil sobre composició de la denominació.

Article 7. *Inscripció en el Registre Mercantil.*

1. L'agrupació d'interès econòmic s'ha d'inscriure en el Registre Mercantil.

2. Els administradors responen solidàriament amb l'agrupació pels actes i contractes que hagin subscrit en nom d'aquella abans de la seva inscripció.

Article 8. *Contingut de l'escriptura.*

1. En l'escriptura de constitució de l'agrupació d'interès econòmic s'han de consignar com a mínim:

1r La identitat dels socis.

2n La voluntat dels atorgadors de fundar una agrupació d'interès econòmic.

3r El capital social, si en té, amb l'expressió numèrica de la participació que correspon a cada soci, així com les aportacions de béns o drets indicant-ne el títol o el concepte en què es realitzin i el valor que se'ls hagi donat o les bases d'acord amb les quals s'hagi d'efectuar l'avaluació.

4t La denominació.

5è L'objecte.

6è La durada i la data de començament de les seves operacions.

7è El domicili social, que s'ha d'establir a Espanya i, si escau, el de les sucursals.

8è La identitat de les persones que s'encarreguin de l'administració.

2. Així mateix es poden consignar en l'escriptura:

1r Els requisits de convocatòria i la forma de deliberar de l'assemblea, com també les majories necessàries per a l'adopció d'acords.

2n El nombre màxim i mínim d'administradors, així com els requisits de nomenament i revocació i el seu règim d'actuació.

3r El nombre de vots atribuïts a cada soci i les regles per determinar la participació dels membres en els resultats econòmics.

4t Els casos de dissolució pactats.

5è Els altres pactes lícits que es jutgi convenient establir.

Article 9. *Nul·litat.*

1. La sentència que declari la nul·litat de l'agrupació determina l'obertura de la seva liquidació.

2. Si és possible eliminar la causa que ocasiona la nul·litat, el jutge ha d'atorgar un termini adequat perquè aquella pugui ser solucionada. No escau la declaració de nul·litat quan hagin estat resolts els vicis o defectes en què es fonamenta l'acció.

Article 10. *Adopció d'acords.*

1. Els acords es poden adoptar en assemblea de socis, per correspondència o per qualsevol altre mitjà que permeti tenir constància escrita de la consulta i del vot emès pels socis.

2. Cal adoptar per unanimitat de tots els socis de l'agrupació els acords de modificació de l'escriptura de constitució que es refereixin a les matèries següents:

a) Objecte de l'agrupació.

b) Nombre de vots atribuïts a cada soci.

c) Requisits per a l'adopció d'acords.

d) Durada prevista per a l'agrupació.

e) Quota de contribució de cadascun dels socis o d'algun d'ells al finançament de l'agrupació.

3. Els acords sobre qüestions no compreses a l'apartat anterior s'adopten per unanimitat, llevat que en l'escriptura s'hagin establert altres quòrums de constitució i votació.

Article 11. *Convocatòria de l'assemblea.*

1. Els administradors de l'agrupació d'interès econòmic, per iniciativa pròpia o a instància de qualsevol soci, poden convocar l'assemblea. En aquest últim cas, la convocatòria s'ha de fer en el termini de trenta dies.

2. Llevat de disposició contrària de l'escriptura, la convocatòria es realitza per mitjà de carta certificada amb acusament de recepció enviada als socis almenys amb quinze dies d'antelació a la data fixada per a la reunió.

Article 12. *Administradors.*

1. L'agrupació és administrada per una o diverses persones designades en l'escriptura de constitució o nomenades per acord dels socis.

2. Llevat de disposició contrària de l'escriptura, pot ser administrador una persona jurídica. En aquest cas, s'ha de designar una persona natural que actuï com a representant seu en l'exercici de les funcions pròpies del càrrec.

3. Llevat de disposició contrària de l'escriptura, no s'exigeix la condició de soci per ser administrador.

4. Són aplicables als administradors de l'agrupació les prohibicions establertes per la llei per als administradors de la societat anònima.

Article 13. *Representació.*

1. La representació de l'agrupació, en judici o fora de judici, correspon als administradors.

2. Si els administradors són diversos, cadascun d'ells té per si mateix la representació de l'agrupació, llevat que l'escriptura de constitució disposi que han d'actuar conjuntament dos administradors o més.

3. En les seves relacions amb tercers és ineficaç qualsevol limitació a les facultats representatives dels administradors, i l'agrupació queda obligada pels actes realitzats per ells, fins i tot quan aquests actes siguin aliens a l'objecte social.

No obstant això, la societat no queda obligada en aquest últim cas, si prova que els tercers sabien que els dits actes excedien l'objecte de l'agrupació o que, ateses les circumstàncies, no ho podrien ignorar.

La publicació de l'objecte de l'agrupació en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» no és suficient per si mateixa per constituir aquesta prova.

Article 14. *Responsabilitat dels administradors.*

1. Els administradors han d'exercir el seu càrrec amb la diligència d'un empresari ordenat i d'un representant lleial. Han de guardar secret sobre les dades confidencials de l'agrupació, fins i tot després de cessar en les seves funcions.

2. Els administradors responen solidàriament dels danys causats a l'agrupació, llevat que provin que van actuar d'acord amb la diligència exigida a l'apartat anterior.

Article 15. *Separació de socis.*

1. Qualsevol soci es pot separar de l'agrupació en els casos previstos en l'escriptura, quan es doni una causa justa o si hi ha el consentiment dels altres socis.

2. Si l'agrupació s'ha constituït per temps indefinit, s'entén que constitueix causa justa la mateixa voluntat de separar-se, comunicada a la societat amb una antelació mínima de tres mesos.

Article 16. *Pèrdua de la condició de soci.*

1. La condició de soci es perd específicament quan deixin de concórrer-hi els requisits exigits per la llei o per l'escriptura per ser soci de l'agrupació o quan se'n declari el concurs, la fallida o la suspensió de pagaments. El soci cessant té dret a la liquidació de la seva participació d'acord amb les regles establertes a l'escriptura i, si no n'hi ha, en el Codi de comerç.

2. En queden exclosos els supòsits generals de transmissió, separació o exclusió.

Article 17. Subsistència.

La declaració de fallida, la mort o dissolució d'un soci, o la pèrdua de la seva condició com a tal per alguna de les causes expressades a l'article anterior no determinen la dissolució de l'agrupació. No obstant això, aquesta és procedent si els altres socis no arriben a un acord en relació amb les condicions de subsistència.

Article 18. Dissolució.

1. L'agrupació es dissol:

1r Per acord unànim dels socis.

2n Per expiració del termini o per qualsevol altra causa establerta a l'escriptura.

3r Per la fallida de l'agrupació, que no s'estén als seus socis.

4t Per conclusió de l'activitat que en constitueix l'objecte o per impossibilitat de realitzar-lo.

5è Per paralització dels òrgans socials de manera que en resulti impossible el funcionament.

6è Perquè l'activitat de l'agrupació no s'ajusta al seu objecte.

7è Perquè queda reduït a un el nombre de socis.

8è Perquè es dona una justa causa.

2. En els supòsits considerats en els números 4 i 5 de l'apartat anterior, la dissolució requereix l'acord majoritari de l'assemblea. Si l'esmentat acord no s'adopta dins dels tres mesos següents a la data en què es produeixi la causa de dissolució, qualsevol soci pot demanar que aquesta es declari judicialment.

3. En els casos previstos en els números 6 i 7 de l'apartat primer, la dissolució és declarada judicialment a instància de qualsevol interessat o d'una autoritat competent.

Si és possible eliminar la causa de dissolució, cal atènyer-se al que disposa l'apartat segon de l'article 9.

4. En el supòsit establert al número 8 de l'apartat primer, la dissolució pot ser declarada pel jutge a instància de qualsevol soci.

Article 19. Transformació.

1. Qualsevol societat, incloent-hi l'agrupació europea d'interès econòmic, es pot transformar en agrupació d'interès econòmic, sense necessitat de dissoldre's i constituir una nova persona jurídica.

2. Les agrupacions d'interès econòmic es poden transformar en qualsevol altre tipus de societat mercantil, i particularment en agrupacions europees d'interès econòmic.

3. La transformació es regeix per les normes aplicables al tipus de societat que en resulti.

Article 20. Fusió.

1. Les agrupacions d'interès econòmic es poden fusionar amb qualsevol altra societat mitjançant la constitució d'una nova societat o mitjançant absorció per aquella o per aquestes.

2. La fusió dona lloc a la transmissió en bloc del patrimoni social de l'agrupació que s'extingeixi com a conseqüència de la fusió.

3. Pels deutes de l'agrupació anteriors a la fusió continuen responnent els socis en els termes de l'article 5.

Article 21. Distribució de beneficis i pèrdues.

Els beneficis i les pèrdues procedents de les activitats de l'agrupació són considerats beneficis dels socis i repartits entre ells en la proporció prevista en l'escriptura o, si no n'hi ha, per parts iguals.

Article 22. Règim substantiu de les agrupacions europees d'interès econòmic.

1. Les agrupacions europees d'interès econòmic, regides pel Reglament CEE 2137/1985, de 25 de juliol, que tinguin el domicili a Espanya, tenen personalitat jurídica. Se'ls aplica el que disposa aquesta Llei per a les agrupacions d'interès econòmic en aquells aspectes en què l'esmentat reglament remeti a la legislació interna o l'habilita.

2. El Govern, a proposta del ministre de Justícia, pot deixar sense efecte, per raons d'interès públic, el canvi de domicili de les agrupacions europees d'interès econòmic registrades a Espanya del qual resulti un canvi de llei aplicable. L'acord s'ha d'adoptar en el termini de dos mesos a partir de la publicació en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» del canvi de domicili projectat, i es poden interposar contra l'esmentat acord els recursos jurisdiccionals legalment previstos.

3. L'agrupació europea d'interès econòmic i els actes inscripibles que hi fan referència s'inscriuen en el Registre Mercantil en virtut d'escriptura pública o de document privat amb firmes legitimades notarialment.

4. El Registre Mercantil central, dins del mes següent a la publicació en el «Butlletí Oficial del Registre Mercantil» de la inscripció i cancel·lació d'una agrupació europea d'interès econòmic, n'ha d'enviar una còpia a l'Oficina de Publicacions Oficials de les Comunitats Europees, amb expressió de la data de publicació.

5. La infracció de les obligacions establertes en els articles 7, 8, 10 i 25 del Reglament CEE 2137/1985, de 25 de juliol, és sancionada amb multa, que imposa als administradors de l'agrupació infractora, amb instrucció prèvia d'expedient, el Ministeri de Justícia, amb audiència dels interessats i d'acord amb la Llei de procediment administratiu, per import de fins a 2.000.000 de pessetes.

CAPÍTOL II**Règim fiscal de les agrupacions d'interès econòmic****Article 23. Normativa aplicable.**

1. Les agrupacions d'interès econòmic se sotmeten a les normes generals de la imposició estatal, autonòmica i local amb les particularitats establertes en els articles següents.

2. L'esmentada tributació és independent de la que pugui correspondre als seus socis per les activitats empresarials que realitzin.

Article 24. Tributació per l'impost de societats.

1. En l'impost de societats, s'aplica a les agrupacions d'interès econòmic constituïdes d'acord amb aquesta Llei el règim de transparència fiscal que preveu l'article 19 de la Llei 61/1978, de 27 de desembre, sense limitacions, respecte a la imputació de pèrdues.

En conseqüència, les bases imposables positives o negatives derivades dels resultats de l'agrupació d'interès econòmic s'imputen als seus socis, siguin persones físiques o jurídiques i per a la seva integració en els corresponents impostos personals en la proporció que sigui procedent d'acord amb l'article 21.

2. Si es tracta de socis no residents en territori espanyol, les bases imposables es consideren obtingudes a Espanya si, d'acord amb el que disposa la lletra a) de l'article 7 de la Llei 61/1978, de 27 de desembre, de l'impost de societats o del conveni respectiu per evitar la doble imposició internacional, resulta que l'activitat realitzada pels socis esmentats a través de l'agrupació d'interès econòmic determina l'existència d'un establiment permanent en aquell territori.

Les bases imposables es graven, si escau, d'acord amb les normes en vigor per a les rendes dels establiments permanents i la distribució efectiva dels resultats així gravats no dona lloc a cap altra imposició.

3. No s'integren a la base imposable els increments i les disminucions de patrimoni que es posin de manifest amb motiu de les aportacions d'una o diverses branques d'activitat econòmica realitzades a l'agrupació d'interès econòmic.

L'agrupació d'interès econòmic ha de calcular, a efectes fiscals, els increments i les disminucions de patrimoni, les amortitzacions i, si s'escau, les pèrdues de valor fiscalment deduïbles referents als béns i drets objecte de l'aportació, sobre els mateixos valors i en les mateixes condicions en què ho hagi realitzat el soci aportant.

L'agrupació d'interès econòmic se subroga en els drets, les obligacions i les responsabilitats de naturalesa tributària dels quals era titular la societat aportant per raó dels béns i drets transmesos i assumeix el compliment de les càrregues i els requisits necessaris per continuar en el gaudi dels beneficis fiscals o consolidar els obtinguts per la societat aportant.

Les participacions rebudes per la societat aportant es valoren, a efectes fiscals, pel valor net comptable, segons els llibres de comptabilitat, de la branca o branques d'activitat econòmica objecte de l'aportació.

No s'integren a la base imposable de l'agrupació d'interès econòmic ni del soci els increments i les disminucions de patrimoni que es posin de manifest arran de l'adjudicació d'una o diverses branques d'activitat econòmica al mateix soci que l'hagi aportat.

L'adjudicatari ha de calcular, a efectes fiscals, els increments i les disminucions de patrimoni, les amortitzacions i, si s'escau, les pèrdues de valor fiscalment deduïbles referents als béns i drets objecte de l'adjudicació, sobre els mateixos valors i en les mateixes condicions en què ho hagi realitzat l'agrupació d'interès econòmic.

S'entén per branca d'activitat econòmica el conjunt dels elements patrimonials actius i passius d'una part d'una societat que constitueixen, des del punt de vista de l'organització, una explotació autònoma, és a dir, un tot capaç de funcionar pels seus propis mitjans.

Article 25. *Impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.*

1. Les operacions de constitució, aportació dels socis i la seva reducció, de dissolució i de liquidació de les agrupacions d'interès econòmic, així com els contractes preparatoris i altres documents la formalització dels quals constitueixi legalment pressupòsit necessari per a l'esmentada constitució, gaudeixen d'exempció en l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.

2. La mateixa exempció s'aplica a les operacions de transformació a què es refereix l'article 19 d'aquesta Llei, així com les de transformació de les societats d'empreses i agrupacions d'empreses, regulades per la Llei 196/1963, de 28 de desembre, i la Llei 18/1982, de 26 de maig, respectivament, en agrupacions d'interès econòmic.

Article 26. *Impost sobre el tràfic d'empreses.*

1. En l'impost general sobre el tràfic de les empreses vigent a Ceuta, Melilla i les Canàries, gaudeixen d'una bonificació del 99 per 100 sobre les operacions que hi estan subjectes que es realitzin entre els socis i les agrupacions d'interès econòmic en compliment del seu objecte social.

2. Quan es tracti d'operacions realitzades entre els socis, a través de l'agrupació, l'aplicació de la bonificació no pot originar una quota tributària més petita que la que

s'hauria meritat si els esmentats socis haguessin actuat directament.

Llevat del que disposa el paràgraf anterior, la bonificació no s'estén a les operacions que directament o indirectament es produeixin entre els socis o entre aquests i tercers.

Article 27. *Responsabilitat tributària dels administradors.*

Els administradors de les agrupacions d'interès econòmic són responsables solidaris del compliment de les obligacions tributàries, tant formals com materials, dels socis no residents.

Article 28. *Obligació de comptabilitat diferenciada.*

Els socis residents a Espanya d'agrupacions d'interès econòmic han de portar en els seus registres comptables comptes perfectament diferenciats per reflectir les relacions que, com a conseqüència de la realització de l'objecte de l'agrupació, hi mantinguin.

Article 29. *Inaplicació del règim fiscal.*

1. El règim fiscal establert en aquesta Llei per a les agrupacions d'interès econòmic no és aplicable en els exercicis en què realitzin activitats diferents de les adequades al seu objecte o incorrin en la prohibició de l'apartat 2 de l'article 3 d'aquesta Llei.

2. La inspecció dels tributs ha de verificar el compliment d'aquestes condicions i practicar, quan escaigui, la regularització procedent de la seva situació tributària.

Article 30. *Règim fiscal de les agrupacions europees d'interès econòmic.*

El règim fiscal de les agrupacions europees d'interès econòmic es regeix per les normes contingudes en els articles 23, 24, 25 i 26 anteriors i, a més, per les següents:

1. El règim de transparència fiscal regulat a l'article 24 s'aplica igualment als rendiments obtinguts a Espanya per establiments permanents d'agrupacions europees d'interès econòmic residents a l'estranger.

2. Els socis residents a Espanya d'agrupacions europees d'interès econòmic residents d'un altre estat amb el qual no hi hagi conveni per evitar la doble imposició internacional, han d'integrar les bases imposables positives o negatives corresponents als resultats d'aquelles agrupacions a la base dels seus propis impostos personals, aplicant el procediment que preveu la Llei 61/1978, de l'impost de societats o de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

Si existeix conveni per evitar la doble imposició internacional, s'ha de seguir el mètode d'imputació o exempció que aquest reguli.

3. Un procediment anàleg s'ha d'aplicar en cas que els socis residents a Espanya obtinguin resultats procedents d'establiments permanents d'agrupacions europees d'interès econòmic, situades en un tercer estat, que ha de ser el de referència per determinar l'existència o no de conveni aplicable.

4. Els administradors de les agrupacions europees d'interès econòmic amb domicili fiscal a Espanya o dels establiments permanents a Espanya d'agrupacions europees d'interès econòmic amb seu a l'estranger són responsables solidaris del compliment de les obligacions tributàries, tant formals com materials, dels socis no residents.

5. Els socis residents a Espanya d'agrupacions europees d'interès econòmic han de portar en els seus registres comptables comptes perfectament diferenciats per

reflectir les relacions que, com a conseqüència de la realització de l'objecte de l'agrupació, hi mantinguin.

6. El règim fiscal establert en aquesta Llei per a les agrupacions europees d'interès econòmic no és aplicable en l'exercici econòmic en què aquestes realitzin activitats diferents de les adequades al seu objecte o les prohibides al número 2 de l'article 3 del Reglament CEE 2137/1985, de 25 de juliol.

La inspecció dels tributs ha de verificar el compliment d'aquestes condicions i practicar, quan escaigui, la regularització procedent de la seva situació tributària.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera.—Queden suprimides les mencions que a les «agrupacions d'empreses» i «contractes de cessió d'unitats d'obra» figuren en els articles 1, 2, 3, 11, 13, 15, 16, 17 i 18 de la Llei 18/1982, de 26 de maig, que es refereixen exclusivament a les «unions temporals d'empreses».

Segona.—Els articles 10 i 12 de la Llei 18/1982, de 26 de maig, queden redactats de la manera següent:

«Article 10. Règim fiscal de les unions temporals d'empreses.

1. Les unions temporals d'empreses, inscrites o no en el Registre especial del Ministeri d'Economia i Hisenda, estan subjectes a l'impost de societats.

Tanmateix, a les unions temporals d'empreses inscrites en l'esmentat Registre els és aplicable el règim expressat en els números 2 i 3 següents.

2. En l'impost de societats és aplicable la transparència fiscal que preveu l'article 19 de la Llei 61/1978, de 27 de desembre, sense la limitació a què es refereix el segon paràgraf del seu número dos, respecte a la imputació de pèrdues.

En conseqüència, les bases imposables positives o negatives derivades dels resultats de la unió temporal d'empreses s'imputen a les empreses membres.

Les normes de valoració contingudes a l'apartat tercer de l'article 16 de la Llei 61/1978, de 27 de desembre, no són aplicables a les operacions entre la unió i les esmentades empreses membres.

3. En l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats gaudeixen d'exempció les operacions de constitució, ampliació, reducció, dissolució i liquidació, així com els contractes preparatoris i altres documents la formalització dels quals constitueixi legalment pressupòsit necessari per a la constitució.

4. En l'impost general sobre el tràfic de les empreses, vigent a Ceuta, Melilla i les Canàries, gaudeixen d'una bonificació del 99 per 100 sobre les operacions que hi estan subjectes que es realitzin entre les empreses membres i les unions temporals respectives, sempre que les esmentades operacions siguin estricta conseqüència del compliment de les finalitats per a les quals es constitueix la unió temporal.

Quan es tracti d'operacions realitzades entre les empreses membres a través de la unió temporal, l'aplicació de la bonificació no pot originar una quota tributària més petita que la que s'hauria meritat si aquelles empreses haguessin actuat directament.

Llevat del que disposa el paràgraf anterior, la bonificació no s'estén a les operacions subjectes a l'impost que directament o indirectament es produeixin entre les empreses membres o entre aquestes i tercers.»

«Article 12. Empreses membres residents a l'estranger.

1. Quan formi part d'una unió temporal d'empreses alguna de resident a l'estranger, les bases imposables a què es refereix el número 2 de l'article 10 es consideren obtingudes a Espanya, si per aplicació del que disposa la lletra a) de l'article 7 de la Llei 61/1978, de 27 de desem-

bre, de l'impost de societats, o del respectiu conveni per evitar la doble imposició internacional, resulta que l'activitat realitzada per les empreses esmentades a través de la unió temporal determina l'existència d'un establiment permanent en aquell territori.

Les bases imposables es graven, si s'escau, d'acord amb les normes en vigor per a les rendes dels establiments permanents i la distribució efectiva dels resultats així gravats no dona lloc a cap altra imposició.

2. El gerent de la unió temporal d'empreses és responsable solidari de les obligacions tributàries, tant formals com materials, de les empreses no residents que en formin part.»

Tercera.—Les lleis de pressupostos generals de l'Estat de cada any poden modificar el règim fiscal de les agrupacions d'interès econòmic i de les agrupacions europees d'interès econòmic.

Quarta.—L'actual número sisè de l'apartat primer de l'article 16 del Codi de comerç passa a ser el setè. El nou número sisè té la redacció següent: «les agrupacions d'interès econòmic».

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

1. Les agrupacions d'empreses establertes d'acord amb el que preveu la Llei 18/1982, de 26 de maig, han d'optar, en el termini d'un any, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, entre adaptar el seu règim jurídic al que preveu aquesta Llei, transformar-se en unions temporals d'empreses o dissoldre's.

2. Les societats d'empreses constituïdes d'acord amb la Llei 196/1963, de 28 de desembre, poden optar per dissoldre's o adaptar-se a les disposicions d'aquesta Llei, en el mateix termini establert a l'apartat anterior.

Transcorregut l'esmentat termini sense que s'hagi produït la dissolució o adaptació, queden sotmeses al règim tributari general.

3. La realització de les operacions d'adaptació, transformació o dissolució a què es refereixen els apartats anteriors no donen lloc a la meritació de cap tribut que hi estigui vinculat, del qual sigui contribuent l'entitat que s'adapti, es transformi o es dissolgui.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogats els articles 4, 5, 6 i 19 de la Llei 18/1982, de 26 de maig, sobre règim fiscal d'agrupacions i unions temporals d'empreses i de les societats de desenvolupament industrial regional, i la Llei 196/1963, de 28 de desembre, sobre associacions i unions d'empreses.

DISPOSICIONS FINALS

Primera.—S'autoritza el Govern perquè dicti totes les disposicions que siguin necessàries per a l'execució i el compliment del que es disposa en aquesta Llei.

Segona.—En el termini d'un any s'ha d'aprovar la corresponent adaptació del Pla general de comptabilitat a les peculiaritats de gestió comptable de les agrupacions d'interès econòmic i de les agrupacions europees d'interès econòmic.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 29 d'abril de 1991.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ